Ն. 4711 — 1900 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 12 ՇԱԲԱԹ — 1318 ՐԱՄԱԶԱՆ 3 — ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ

20 ԲԱՐԱՆ

ՃԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷՄԻԼՄԻՑԷ

20 ԲԱՐԱՆ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 այլեզ	6 այլեզ	3 այլեզ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 զր.	70 զր.	40 զր.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէհմանէ 20 զրուշան

صاحب امتياز: جيوەلكيان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

1ինէ, 2ինէ վէ 3ինէ սահիպէ զր. 5
4ինէ սահիպէ 11է 10բ. հս. » 3
Մէվսիմը նէֆիսայա սաբիր պէնալէր մէհհանէն գազալ օլունճաքդ վէ սերհ օլունմայան էվրաք իսաէ օլունմայճաքդ

Իսարէթանէսի Սթամպոլա Գազէթ Ալի հասաէսինաէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մարթասընա սարբ։ Գազէթէի մէվսիմ հագդընա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունը։

ԳԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ինկլիթէրա հարգիյէ նէզարէթինէն ժէնէրալ լորտ Քիչնէրաէն ալըգ նէյլ իթտիկի պիր թէլկրաֆա կէօրէ, Գէժէնճ վէ Ֆրէնչ նամ Ինկլիկ ժէնէրալլարը՝ Մակալէսպէրկտէ Գօէր ժէնէրալը Տրարէյի կերի բիւսկիւրթմիւլեր վէ օնա պէօյիւք զիյաֆաթ վերթիրմիւլեր սիր։ Գու սուրէթլէ Գօէրլերին՝ Իւմիա Պրունը միւսթէմիլքէթընա վազը օլան Եիրիյիյլերի տուրտուրըմը սարը։

* * *

Բրէթօրիանընը Եօհաննէսպուրկ խասթախանէսի միւտիրի Թաղիպին չէքիկի պիր թէլկրաֆա կէօրէ, պաղըրսագ իւֆինէթի, պաթագլըգտան նէյէթ իսէն սըթմա վէ սըզը խասթալըգլարը բէյտերբէյ արթարագ սուճիպը էնթէլ պիր հալ քեպ իթմէքտէ սիրլեր։

* * *

Ամսթերտամտան գա՝ թէլէկրաֆ վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ, բէհա Դրիւկերին կէօզլերինէքի զաաֆ պաղըլճամաղա պաշլամըշ սարը։ Միւշարէյէյին կէօզլերի պօզուլուգ կէօրմէմէյէ պաշլամասընան հեքիմլէր գորգույորլար։

ՏԱԼԻԼԻՍԷ

Շուրաի Տէվլէթ ազասընան Ապտուլլահ բաշա, վէ Խասսա միւշիրի Բէուֆ բաշա, վէ Պաղը Սէրասքէրի մասրաֆ նազըրը Հասան բաշա, վէ Շուրաի Տէվլէթի Միւլքիյէ տաիրէսի ազասընան Հաշիմ պէյ, Պէյօղլու միւթէասիրլիքը Համտի պէյ, Սթանպոլ բոլնս միւտիրի Մահմար պէյ վէ մագամը Շէյխ իլ Իսլամլը էվրագ միւտիրի Ալի Ռիզա էֆ. հազարաթը տախի սիւն ագշամ Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ, էքթիսը Սէնիյէտ հազրը պուլընմըշլար սարը։

—Օրման, Մէհասին վէ Զրաաթ նազրլրը աէվլ. Սելիմ Մէլհամէ բաշա հազրէթլերը պիր գաչ կիւնէվվէլ, Անատօլու չըմենաքիէր գումրանեասընան հազրլրաղը խուսուսի պիր գաթար իլէ Հէրեքէ փապրիգասընա կիթմիշ վէ եարբլան գումաշլարը կէօզատն կէչիրմիշ սարը։ Միւշարէյէյին՝ եարբլան գումաշլարը արզույա մուվաֆէգ պուլմագլա պէրապէր, փապրիգասա կէօրիւլէն ընթիշաման օլայը սա մէմուրլարընա պէյանը մէմմունիյէթ էյլէմիշ սարը։

Հէրեքէ փապրիգասընա խարճը ալմ աէնիլէճէք էշէա հէման եարբլմասընընան, էվրօբասան կէլէն ուճուզ մաթալար սաթըն ալընմագա սարը։ Իշթէ պուրալար նազարը աէգգաթա ալընարագ, Հէրեքէ փապրիգասընընն չիմտիքի մամուլաթընը երինէ պէրմիթասա կունաէն կունէ իլերիյէ կէօթիրմէք չարթըյա խարճը ալէմ չէյլէր տախի վուճուտէ կէթիրիմէսի սիւչունիւլմիշ, վէ մէէզունէն էվրօբասա պուլընան Օսմանը մէմուրլարընընն պաղըրարընա՝ օրալարաքի փապրիգալարը կէղէրէք պասմա վէ սաբիրէ կիթպի խարճը ալէմ գումաշլարընն նէ վէճհիլէ եարբլըգ պոյանարընը էթրաքիյա էյլէնէրէք պու պապատ թաթպիգ իրթիլէճէք գասար մալիմաթ քեպ էյլեյէրէք սերիան պիլտիրիլմէսի էմր ու իշար օլունմըշ սարը։

—Պարա քէօրֆէզընան ինճի ավը իշլուն Պէրլին պանգալարընընն պիրի թարաֆընընն իմթիյազ թաչեպ օլունմըշ սարը։

—Պրիքօթլ Օսմանը սէֆիրի ատուք. Դարաթէոտօրի էֆ. հազրէթլերինին Ցէրսատէթ ագիմէթի խուսուսընա միւսատէթ Սէնիյէ էրզան պույրըլմըշ սարը։

—Բուլմանիա սէֆիրի թարաֆընընան Գաղը Ալիյէ թագիմ գելընան պիր թագլիրատ, Բուլմանիա հիւքիմէթի թարաֆընընան ~~թիճարէթի ահանամէսի միւզաքէրաթընա~~ պիր մէմուրը մախսուս թային իսիլտիկի, վէ մէմուրը մումաթէյհին պու կիւնլէրատ Ցէրսատէթէ կէլէճէյի պէյան օլընմըշ սարը։ Մէմուրը մումաթէյհ վիրուա իսէր էթմէզ՝ Եուսան, Բուլմանիա, Սըրպ Քիճարէթ ահանամէլէրինի միւզաքէրէյէ մէմուր գօմիսիոնը մախսուս ագաը իճթիմա իսէրէք, Բուլմանիա մուրախասաբյա միւզաքէրաթա պաշլայաճագ սարը։

—Թիւրքիա իլէ պէօյիւք աէվլէթլէր արասընտա թիճարէթ ահանամէլերի միւզաքէրաթընա մէմուր գօմիսիոնը մախսուսըն բէհսի տէվ. Ալէքսանտր Դարաթէոտօրի բաշա հազրէթլերի՝ խասթա պուլընըզընան, գօմիսիոն՝ ագաը իճթիմա իսէմէմիշ, վէ պինանէնալէյհ Բուսիա, Ֆրանսա վէ Ավսթրիա տէվլէթլերիյէ ճարի օլան միւզաքէրաթ՝ բաշի միշարէյէյին իսատի աֆիյէթ էթմէսինէ գասար թէէխիր գելընմըշ սարը։

—Շգօտրատս տաղը Մալիսուրլար իլէ Պարպէլօշ գարիյէսի արասընտա 30-40 սէնէճէն պէրու մէվճուտ օլուպ արա սըրա գավկա վէ մուգաթէլէյի մուճիպ օլան մէրա տավասընընն պիլիսէրէ պէօյիւք պիր միւնազասյը մուճիպ օլաճաղը՝ հիւքիմէթը մահալլիյէճէ նազարը տիգգաթա ալընարագ, մէսէլէնին հալլի իշլուն պիր գօմիսիոնը մախսուս թէշքիլ իտիլմիշ, վէ գօմիսիոնը մէզքիւր հէր իքի թարաֆընա տա մէճլուսունիյէթինի մուճիպ օլաճագ սուրէթտէ մէսէլէյի հալլ իտէրէք, օլ պապատէքի մազպաթա՝ մէճլիսը վիլայէթճէ գապուլ, վէ մէվգրի իճրայէ վազ օլընմըշ սարը։

—Պէյրութ Ամերիգա գօնսօլոսը թարաֆընընան զըրաաթա մախսուս օլմագ իւզրէ ճէլպ իտիլէն ու Թուլումպասընընն կէօմրիքտէն մուաֆիյէթի թալեպ իտիլմիշ իսէ տէ, մէզքիր թուլումպանընն զըրաաթա մախսուս օլուպ օլմասընը, վէ զըրաաթա մախսուս իսէ՝ բէսմը կէօմրիքտէն իսթիսնասը ճարպ օլուպ օլմայաճաղը պիլինէմէտիկի ճիհէթլէ, պու պապատ պիր գարար իճթասը իչլուն քէյֆիյէթի մահալինէն Զըրաաթ նէզարէթինէ եազըլմըշ սարը։

—Պուլկար գարու քէթխիւասը Մ. Կէչօֆ՝ տիւն Պաղը Ալիյէ կիտիպ Զաթը հազրէթը Սաարազամի վէ Խարիճիյէ նազարը տէվ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլերիյէ միւլագաթ էյլէմիշ սարը։

—Սէլանիքաէ Սըրպ մէքթէպի միւտիրի Մ. Կլոգովիչին խանէսինէ կէճէլէյին պաղը էշխաս կիրմէք իսթէմիշլեր իսէ տէ, մումաթէյհին միւտաֆիէսը իւզէրինէ էշխասը մէրգումըն զէվճէսի իլէ 3 էվլատը վագթըյլա տիշարը չըգամայըպ ալէվիէր իշինէ գալմըշլար սարը։ Պունարընը խրսրմարընընան պիրի օնարը գուրթարմագ իսթէտիկինէն, ալէվիէրին իշինէ աթըլմըշ վէ հալպու քի տիւմանան պօղուլըպ քէնտիսինի զայպ էթմիշ վէ եանըպ թէլեֆ օլմուշ սարը։ Պիր գաչ սաաթ սոնրա 4 քիշինին քէօմիր քէսիլմիշ ճէսէպլերի չըգարըլմըշ սարը։

—Պունանան 3 սէնէ ադաէմ պիր կէճէ Պէյօղլընա Պրուսա սոգաղընընըն

Մ. ՏԸ ՊԻԻԼՕՎ

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՊԱՇ ՎԷՔԻԼԸ ՀԷՏԻՏԻՆԻՆ ՄՈՒՎԱՖՓԱԳԻԾԱԹԸ

Ալեքսանդրն պոռնկի վրայ խարիսի բօլշեւիզմը

Հայմէթլու իմբերաթօր կիյեօմ հազրէթլերինին էմրիյէթը քեամիլէսինին՝ — Թէքմիլ էվրօբատա էն շանլը վէ էն միւշքիլ աէօրթ պէշ բօլշէթիգա մէսնէտինէն պիրի օ-լան — Ալէքսանիա պաշ վէքեալէթի մէսնէտինէ կէթիրմիշօլսուղը գօնթ տը Պիւլով Թարաֆընատան ախիրէն Բայիշքակ մէճլիսինտէ իյրատ օլը-նան իքի նուրգը օգուանլար՝ ան-լերին Թէգադիգնէտէն շու նէթիյ-ճէյի չէգարմըշ օլսալար կէրէք տիր քի՝ իմբերաթօր կիյեօմ հազրէթ-լերի՝ ըրէնա տը Պիզմարգըն մագա-մընը՝ հագիգաթէն՝ օ մագամըն շանընա միքէնասիպ մէհարէթի հաշ պիր տիրլօմաթա Թէվֆի իթ-մէկէ վուվաֆֆագ օլմուշ տըր։

Գօնթ տը Պիւլով պաշ վէքիլ Թա-յին խալիսիկի զէման՝ պու զաթըն ինթիխապընա սէպէպ օլան ահվալ, վէ մուամիլէյէհին մէվգըի իդթի-տարա կէլմէսինին նէթիյճէլերի հագգընա պաղը միքտալաթ պէյան էյլէմիշ իտիք։

Գօնթ տը Պիւլովը հայրէթէգա պիր սիւրթալա Թէրագգըսը՝ իմբէ-րաթօր հազրէթլերինին միւշարէլէյ-հէ Թէվէճճիհինին նէթիյճէօր տիր։ Պու Թէվէճճիհ իսէ —պունա-տան եվվէլ տախի էյզահ իթմէշ օլսուղընը վէճհլէ — օբրի չախսի պիր հըսսատան իպարէթ տէյել տիր։ Ալէքսանիա տիբլօմաթլարը միյանը-տա էն զիյատ գօնթ տը Պիւլով իմբէ-րաթօր կիյեօմըն արզուլարընը ան-լամըշ վէ օ արզուլարը՝ մուխթա-ռասը պիր սուրէթատ մէվգըի իճ-բայա գօյմագլըղը եօլընը պուլ-մուշ տըր։ Պու արզուլար՝ ՅԱԽԻԼՅԷ միւմքին օլսուղը գատար ԳՈՎՎԷՐԼԻ վէ ԹԱՐԾՅԷ՝ միւմքին օլսուղը գատար վասի պիր Ալէքսանիա վի-ճուատ կէթիրմէքտէն իպարէթտիր։

Պէօյլէ պիր բօլշէթիգանը՝ իմբէ-րաթօրը միւշարէլէյհին Թէմէննի իթտիկէ սուրէթատ Թատիգէ՝ ըրէնա տը Պիզմարգընը իչի օլմատը-ղը կիպի, գօնթ Դարբիվինին, վէ ըրէնա տը Հօհենլօհէնին ատ իչի տէյլիլիր։ Յախիլէն իտարէյի գուվ-վէթլենիրմէք՝ եատէն՝ հեր տիբ-լօմաթընի արզու. խաէճկի չէյլերատէն օլսուղընատան, պու պատատ Թէտատաւիգ իսիլէպլիլէճէք միւշքի-լաթ՝ օլսա օլսա՝ իթթիխազ օլու-նատգագ Թէտատիրէ ընհիսար իտէ-պիլիր իտի։ Պինատէն ալէյհ՝ պու ճի-հէթին՝ եատալը պիր ինթիլգա սէ-պէպ օլմատը զանն իտիլէմէզ իտի։

Յագաթ՝ Խարիսիդ պէօյէ+ պիր Ա-լէքսանիա բօլշէթիգասը —քի միւս-թէմիլքատաթ բօլշէթիգասընա կէրմի վէրմէք սէմէք տիր— բէք տերին հիասապլարա միւհիթատ վէ ղայէթ միւշքիլ պիր իշ տիր քի՝ օնատ՝ տիբ-լօմաթլարընը էգքեատար վէ Թէնսիպի արատընատ պէօյիւք ինթիլգիր ճարի օլսապիլիր։

Հանկը սէպէպլէր քի՝ ինկիլիթ-բատա Մ. Զէմպըրլէյնին պէօյիւք պիր նուֆուզ գազանմասընը մուճ-իպ օլսու իսէ (վէ օ սէպէպլէրին Մ. Զէմպըրլէյնին՝ հագգա մուվա-ֆիգ օլուպ օլմատըղընա պագմա-յըպ. միսօթէմիքատը թէզեիատ խրամէթ իտէն Թէչէպիսլէրի Թէնսիպ էյլէմէօր օլսուղը տեր-քատը տը), իշթէ այնը սէպէպլէր՝ Ալէքսանիատա տա գօնթ տը Պիւլովընը իգպալինի Թէեմին էյլէտի։

Իմբէրաթօր կիյեօմընը սօն պիր գաշ սէնէ զարֆընատա վուգու պու-լան Թէչէպիսլէրինին միհիմմ նէթիյճէլերի, վէ Քիաօ-Զէու իշի-նին քէմալ տէրէճէտ մուվաֆֆա-գըյէթի՝ գօնթ տը Պիւլովընը՝ իքին-ճի կիյեօմ հազրէթլերինին արզու-լարընը մէվգրի Թաթարիգ գէյ-մագատա զայէթլի մահիր օլսուղ-ընը իսպաթ էյլէտի։ Խուսուսիյլէ՝ գօնթ տը Պիւլով՝ —Ինկիլիթերա միւ-Թէմիլքատաթ նաղրընը կէպի— էվրօ-բա էֆքէտարը ումումիյէտինի քէն-տիսինէ գարշը չէգարաճագ Թէ-չէպիսատատա պուլունմայրգ, վէ չիտատէթի մուսախէղէ ֆուրսաուն-արընը մուճիպ սէօզլէր սէյլէմէյիպ, հեր նէ եաբարատ ղայէթ պատի-րէթքէտարանէ եաբարընընը. վէ ազ սէօզէ մուգապլի չէգ իշ կէօրմէք-լիկի սէվտիկինի սէվիլիր իլէ իպ-րաղ էյլէտի։

Գօնթ տը Պիւլով՝ բօլշէթիգասը-նընը մէյէլանը էթիպարէյլա՝ Մ. Զէմպըրլէյնէ միւշապէհ պիր տիբ-լօմաթ տըր։ Յագաթ՝ մէսէլէքինին մէվգրի Թաթպիգէ վազը էթիպա-ըրլա օնատան պիւթիւն պիւթիւն ֆարգալը տըր։ Օ իշլէրատ քի՝ Մ. Զէմպըրլէյն էվրօբա էֆքէտարը ու-մումիյէտարընին միւհիմմ պիր գըսմը-նը քէնտիսինէ գարշը չէգարը-ը, օ ահնի իշլերատ՝ գօնթ տը Պիւլով՝ էվրօբա էֆքէտարը ումումիյէտինի քէնտի Թարաֆընա գազանարագ իշլինի կէօրմէքլիկինի եօլընը պիլմէք-տէ տիր։ Ֆէնտի ինքտար գազանլ իթմէզ մէհարէթի իշթէ պու նուգ-թատա տըր։

Գօնթ տը Պիւլով՝ Ալէքսանիանընը բօլշէթիգատա Թէչքիլաթընա Թէ-մամը լա աշինա, վէ օ մէսէլէքինի մէզքիւր Թէչքիլաթընի իյճատաթը-նա Թէվֆիգ էյլէմէյ պիր տիբլօ-մաթ տըր։ Ֆէնտի Թէչէպիսլաթ վէ իճրաաթընատան Թէվէլլիա իտ-էն մէսուլիյէթլերի Թէմամը յա անլամըշ օլսուղընը, վէ օ մէսուլի-յէթլէր էգթիզաընընա հիսապ վեր-մէկէ հազըր պուլունմըշընը սէօզ-լերինի իսապաթ իթմէյ տիր։ Պու զապատքի իֆատաթը՝ պիթթատի՝ Բէյխէթակ մէճլիսինտէ քէնտիսինէ միւհիմմ Թէվէճճիհլերի գազան-տըրմըշ տըր։

Յագաթ եէնի լոնտրայէյինին պէ-յանաթը՝ եալընըզ պու գատարատա գալմամըշ տըր։

Գօնթ տը Պիւլով՝ քէնտիսինին չախսէն մէօլէք սահիպի պիր ատամ օլսուղընը, վէ հեր հանկը ի-չին եաբըլմասընա վասրընա օլու-յորտա՝ օ իշին էյի պիր իշ օլսուղը-նա գանատաթ հասըլ իթմէյ պու-լունատըղընը, եօգսա՝ եկեր գանատ-թընա մուդայիր պիր իշին իճրասը-նա վեսաեթէթ իյճապ իթտէ իսի, խըզմէթինտէ գագասը միւմքին օլամայաճաղընը տա սէօյլէմէյտիր։

Սէյասիի միւշարէլէյհ՝ պու պէ-յանաթըյլա հիւքիւմէթին բօլշէթ-գասընընը Թէվլա իտէպիլէճէկի պիրէհիմլէ մէսուլիյէթլեր եիւքիւնի քէնտի սըրթընա ամագատա տըր քի, մագամընընը էհէմմիյէթինի վէ բօլշէթիգատա նամուսրէրվէրլիկի Թագտիր իտէն հեր տիբլօմաթընի պէօյլէ եաբմասը Թագտիր տիր։

Գօնթ տը Պիւլով՝ Ռէյխէթակ մէճլիսինտէ իյրատ իթտիկի իքի նուրգ իլէ տախիլի բօլշէթիգաճա տախի ղայէթ մահիր պիր տիբլօ-մաթ օլսուղընը իսպաթ էյլէմիշ տըր։

Պունընը իչիւն տիր քի, բօլշէթիգա ալեմի՝ պու իքի նուրգ իլէրինէ միւշարէլէյհին մագամընը միհեքեմ կէօրմէքտէ տիր։

Բրէնա տը Պիզմարգ Պիրինճի կիյ-եօմ իչիւն հեր նէ օլսու իսէ՝ «չէգ մէմուլ տըր քի, գօնթ տը Պիւլով տա իմբերաթօրը լահրգ իչիւն այ-նի չէյ օլսուն, եանի, հիւքմատը-նընն էմնիյէթը քեամիլէսինի գա-զանմըշ, վէ օնուն Ռէյխպակտա տայմա հիւքիւմէթին էմէլլերինէ միսսախա պիր էքսէրիյէթ պուլնը-տըրմաղա միւգթէտիր պիր պաշ վէքիլ օլսուն։ Գ. Ս.

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Մարէշալ գօնթ տը Վալտերսէ-նին ալտրդը մալիւմաթա կէօրէ, Չին ժէներալը Մա՝ մոյթիինտէ պիր խայլի Չին գուվվէթ ասքէրիյէսի պուլունտրդը հալտե էլան Շանսի էյալէթինին չըմալ ճիհէթինտէ օ-լուպ, Զանկ-Զանկըն ճէնուպ ճի-հէթինտէ ատ տիկէր Չին ասքէրի պուլունմագատա իսէ ատ, գըշ մէվ-սիմինին չեատէթի սէպէպիյէ ա-ասքիրը մէրգուսմէ Թարաֆընատան պիր հիւճում ու Թէարրուզ վու-գուը միհթէմիլ տէյել տիր։

Մամաֆիհի, գօնթ տը Վալտերսէ՝ խըրըզ վէ Պօքտեր չէթէլերի-նին Թէչքիլինի մէն իթմէք իչիւն պիլիւմլէ տիւվեը միԹթէֆիգէ-նին՝ Թէքմիլ նահիյէլերտէ գուվ-վէթլի ասքեր գարագալարը կէպ-տիրմէյերինին արզու իտիյօր։

Շարգի Մոնկոլիսթան էյալէթինտէ Պէյճիգա միսիոնարխանէլերի խարապ իտիլմիշ տիր։ Բարա վէ-բիլի՝ Վալտիվոսթոգատան պէրվէճ-հը աթի պիր Թէյէկրաֆ քէշիտ էթմիշ տիր։

«Բուգդոյ», 19 Պէյճիգալը միսիոնար, 4 Չին բարասը վէ 3000 խը-ըիսթիյան՝ ժէներալ Չէրբիճքի իլէ Բոյսոֆքի վէ Կոնիճքի նամ գայ-մագամիրը վէ էլեց վէ Օզնոպիչին նամ պինդաշըլարը Թահկիք գօ-մանտասընատա օլարագ պէշ գէլ իւղրէ չբէպատն օլմուշ օլան Բուռ ասքիրի Թարաֆընատան գուրթա-ըլմըշար տըր։

«Հոկտ. 28ում էն էվվէլ գօմանտ-ան էյեց՝ պիր սեյեար ասքէր գօ-ւբյա եէթէշմիշ, վէ եօլու վէ եար-բալը օլարագ միւքրեզենին իւշտ պիր գէսմընը զայի իտուպ, պէշ կիւն պիղն տէհշէթլի պիր մուհա-սերէտ սուրէթը գահրամանանէ-տէ միւատֆէա իթմիշ տիր։ Մու-մայիւյհ էյնա զապիթ՝ հեր նէ գա-տար իքի ազըր եարա ալմըշ իսէ տէ, իմատա ասասքիրինին միւրու-սինտէ սէկին մէվգրընը պրրագ-մաղրշ տըր։»

* * *

Յէրուսալեմ Էլեկտրական

Նիւ-Եօրգ 23 դեկտ.— Բէքինտէն վարիտ օլան պիր Թելեկրաֆա կէօրէ, տեվվէթլերին ուժումի նօ-Թատը՝ Լի Հունկ Շանկա՝ խասաթ-լըզը էյիւշտիքատէն սօնրա Թէսլիմ օլընճագ տըր։

Բօմա 23 դեկտ.— Բէքինտէն Ամանա Սթէֆանիյէ դեկտ. 23 Թա-րիխիյլե պերվէճհը աթի եազըլմըշ տըր։

«Եարբն Զին մուրախասլարը՝ սէլահիյէթը Թամմէյերինէ տաբր օլան էվրագլարը եճնէպի սէֆիրլէ-րինէ Թէսլիմ իտէճէքլեր տիր։»

Բարիզ 23 դեկտ.—Բէքինին գա-Թօլիք սէրբիսգօրսար Մոնսենեէօր Ֆավէթ՝ Բէքինատ ալընըշ միւհ-Թաճ Խրիսթիյանլարա մուավենէթ ԹԹմէք իչիւն սաթըլմըշ օլան էշեա-նըն պէտէլի Ֆրանսանընն՝ միսիոնար հէյէթլերի իչիւն Թալեպ իթտիկի Թազմինատան Թէնզիլ օլընճագ-ղընը Բօմատա պէյան իթմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԼՕՑԷ

Ալէքսանիա իմբերաթօրը Իքինճի կիյեօմ՝ պաշ վէքիլ Մ. տը Պիւլովը զիյարէթ իթմիշ, վէ քէնտիսինի էկ-լը Նուար Նիշանըյլա Թալիթի իթ-տիկինի Թեպզիր էյլէմիշ տիր։

Օն իւչիւնճի Լէոն Բուրանը՝ բէիս Գրիվկերե պիր մէզԹուպ իլէ պիր հէտիյէ կէօնտերմիշ օլսուղընա տաբր պու կիւնլերտէ զուհուր իտէն շայիա՝ Բօմատա գաթիէն Թէզղիպ օլընը էյօր։

ՈւշինկԹօնատան Բարիզէ չէքիլէն պիր Թելեկրաֆա կէօրէ, Միւճ-Թէմէտ Ամերիգա հիւքիւմէթի՝ Նիգարակուա գանալը իչիւն եէնի պիր ահանամէ Թէգադ իթմէքտէ տիր։ Պու ահանամէ հեմ Միւճ-Թէմէտ Ամերիգայը վէ հեմ Ինկիլ-Թերայը մէմնուն իտէպիլէճէքմիշ։

Իսմիտ Պրունը միսսիոնէրլիքատաթ-նընն չըմալ նահիյէտինտէ հօլանատա-ըլար միյանընատա պէյիւք պիր ենտիշէ հիւքմֆերմա օլը յօր։ Հօ-լանատալարընը Պօհրլերե պերլեշմէ-սինտէն գօրգուրյօր։ Յէմիրեօլընը իշլեյէմէմէսինտէն վէ եաղմուրլար սեպեպինատն Ինկիլիզ հարեքատ-ընը ասքերիյէսի մուշքիլեշմիշ տիր։

Իթալիա գրալը Վիգթօր Էմմա-նուել՝ խաղինէ նաղընը Մ. Բուպի-նինին իսթիֆասընը գապուլ իթ-միշ, վէ նէզարէթը մէզքիւրէ ու-մուրընընն իտարէսինի մալիյէ նա-զընը Մ. Զիմբրինին եօհանէսինէ վերմիշ տիր։ Մէզքիւր իսթիֆայէ սեպեպ շու օլմուշ տըր քի՝ մալիյէ գօմիսիօնը՝ Թէտամիլէ չէգարլան պագնօթլարընը առէտինի արթըր-մագ իչիւն Թէմինատ վերիլմէսի խուսուսընատա Մ. Բուպինինին տրը իթտիկի լայիհայը ըրատա իթմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶՅԷ ՄԻՒՏՀԻՆ ՊԻՐ ՃԻՆԱԵԷԹ

Ախիրէն Բարիզատ տէհշէթլի պիր ճինայէթ վուգու պուլմուշ, վէ զապրթա հէյէթի ճանիլէրի արա-մագատա պուլունմըշ իսէ ատ, հէ-նուզ էլտե իտէմմիյշ օլմատը հասէ-պիյլէ Բարիզ կազէթալարը հէր կիւն պու ճինայէթտէն պահսիսի-յօրլար։ Մէսէլէ չունատան իպարէթ տիր։ 18-20 եաշընատա Թախմին օ-լընան պիր կէնճ՝ բարչա բարչա ի-տիլտիքատէն վէ իքի բաքթի եա-բրլրգատան օօնրա Բարիզին իքի մուխթէլիֆ մահալլեսինէ վէ գա-բու արատընա պրագրլմըշ տըր։

Պու բարչալարընը պիր արայա կէ-Թիրլէրէք ֆօթօկրաֆը ալընմըշ վէ եօլլէրին գօնատուղը տաիրէյ գօնրլարագ, մագթուլընը քիմ օ-տուղընը Թահգիգէ չալընըրմըշ տըր։ Արատան պու գատար կիւն-լեր կէչտիկի հալտե, պունդն քիմ օլտուղը հէնուզ անլայըլմամըշ տըր։ Պու գաթլին վուգուզ Թա-րիխինատէն սօնրա, զայդ օլան քիմ-ատէր հագգընատա Թէագիգաթ իճրա իտիլմիշ տիր։ Յէվպրը պէ-լետիյէ օ Թարիխատն պէրու 400 չախսընը պիլա սեպեպ օրթատան դայդ օլատուգլարընը խապեր վեր-միշ տիր։ Բօլտա նեպարէթի պուլ-լար հագգընատա պրը պրը Թահ-գիգաթ իճրա իթմիշ իսէ ատ, պունլարընն հիշ պիրի գաթլի ատիմ իմիշ։ Պու մէսէլէնին Թէտագիգնէ մէմուր օլան միսսիոնէրլէր՝ գա-Թիլին քիմ օլտուղը վէ ճինայէ-Թին նա՞սըլ վուգու պուլարընը հագ-գընատա վերիլէն խապերլեր հէր նէ-Թիճէսիգ չէգ մէր, նէ գաթիլեր վէ նէ մագթուլ հագգընատա տուրու պիր խապեր պրընամամըշ տըր։ Գաթիլեր տէյօրըզ. չունէր պու ֆիքիր գաթլին պիր գաշ քիչ Թա-բրաֆընատան իյֆա իտիլմիշ օլարընը ատնամըշ օլարընը։

Ֆրանսա բօլու նէպարէթի՝ գա-Թիլեր հագգընատա պիր մալիմաթ-լամագ վէ եա Թէսատաֆի օլարագ պունլարատան պիրինի էյտե իթմէք իչիւն հեր կէճէ չիպհէլի մահալ-լերատ Թէվգիֆաթ իճրա իտիյօր։ սերսէրիյանէ էօթէ պիրի տալշան վէ մատէն օճագլարընատա եաշայան Բարիզ պիլպիլլերի չիմտի հեր մէճլիսլերատ Թէղանին իտիյօրլար իմիշ։ Թէվգիֆ օլընան էշլեսա պին-լերճէ քիչիյէ վարմըշ։ Իշթէ պու տէհշէթլի գաթլին 20 կիւնատն պէ-րու պիրթիւն Բարիզ բօլմելերինի, ասայիշ մէմուրլարընը իշղալ իթ-տիկի, վէ պինլերճէ սերսէրի հիւ-քիմէթ մէճլիսլերինի տալարատ-ղընը հալտե, գաթիլեր հագ-գընատա հէնուզ պիր նէթիյճէ ելտե իտիլէմէմիշ տիր։

(118)

ՐԷԳԱՊԷՔ

ՄԻԻԹԷՐԱԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Լօրա կլենմուր գարուհընընն սէօզիւնէ գուլագ ամայրզ եօգարը սէյիրթատ վէ գօնթէս տը Պուլագրն գարուսընը չալար։

Սէս սէատ եօգ։ Պիր տահա չալար, իշերատն իշերի պիր քէօրէգ ավավէսի զուհուր իթտ։

—Պուրայա կիրտիլեր. պէն ատ պուրայա կիրէճէյիմ։ Պաշգա եէրէ կիրմիշ օ-լամազլար. պուրատա եալընըզ պիր եվ վար. եվ ատ պիր գաթատան իպա-բէթ տիր։

Իւշիւնճիւ ատֆա օլարագ հըզ իլէ պիր տահա չանը չէգտի. էյլէ պիր չէ-քիլ քի, եա աշընընը, եօգսա աշամաղըմ տիմէք իտի։

Պու ատֆա գարու օշլար։ Նարը սօյունմըշ պիր խըզմէթքէտ՝ լօրա կլեն-մուրը գապուլ իթտ։

—Մատամը կէօրմէք իսթէրիմ։

—Մատամ եարբյօր։

—Օատասընը կէօսթէր։

—Ամա՛ն, էֆէնիմ...

—Պէնիմ քիմ օլտուղըմը սէն պիլմէլիսին, պիզնիմ լաթօյ սէն կէլմիշսին տիր։ կէթ գօնթէսէ խապեր վէր։

Թէրէտտիւտ իթմէյէ մահալ գալմայրզ, խըզմէթքէտ գալը չամտանընն պիր մմընը տահա եօգրզ, մասանընն իւսթիւնէ գատրըլատան սօնրա վաղէֆիսէրի էյֆա իթմէյէ կիթտ։

Լօրա կլենմուր եալընընը գալտրգատա։—Պու նէ՞ Թէնհալրզ, պու նէ՞ սիքիւ-նէթ...նէ՞ սէս վար, նէ՞ սէատ, ամատա եանըլտը՞մ մը...գապալ տէյիլ։ Լաքին պուրասը օլսա իտի սէս սէատ իշիտիմէլի իտի։ հալ պու քի պուրատա պուլընը-հասապլարա միւհիթատ վէ ղայէթ միւշքիլ պիր իշ տիր քի՝ օնատ՝ տիբ-լօմաթլարընն էֆքէտար վէ Թէնսիպի արատընատ պէօյիւք ինթիլգիր ճարի օլսապիլիր։

Հանկը սէպէպլէր քի՝ ինկիլիթ-բատա Մ. Զէմպըրլէյնին պէօյիւք պիր նուֆուզ գազանմասընը մուճ-իպ օլսու իսէ (վէ օ սէպէպլէրին Մ. Զէմպըրլէյնին՝ հագգա մուվա-ֆիգ օլուպ օլմատըղընա պագմա-յըպ. միսօթէմիքատը Թէզեիատ խրամէթ իտէն Թէչէպիսլէրի Թէնսիպ էյլէմէօր օլսուղը տեր-քատը տը), իշթէ այնը սէպէպլէր՝ Ալէքսանիատա տա գօնթ տը Պիւլովընը իգպալինի Թէեմին էյլէտի։

Իմբէրաթօր կիյեօմընը սօն պիր գաշ սէնէ զարֆընատա վուգու պու-լան Թէչէպիսլէրինին միհիմմ նէթիյճէլերի, վէ Քիաօ-Զէու իշի-նին քէմալ տէրէճէտ մուվաֆֆա-գըյէթի՝ գօնթ տը Պիւլովընը՝ Իքին-ճի կիյեօմ հազրէթլերինին արզու-լարընը մէվգրի Թաթպիգէ գէյ-մագատա զայէթլի մահիր օլսուղ-ընը իսպաթ էյլէտի։ Խուսուսիյլէ՝ գօնթ տը Պիւլով՝ —Ինկիլիթերա միւ-Թէմիլքատաթ նաղրընը կէպի— էվրօ-բա էֆքէտարը ումումիյէտինի քէն-տիսինէ գարշը չէգարաճագ Թէ-չէպիսատատա պուլունմայրգ, վէ չիտատէթի մուսախէղէ ֆուրսաուն-արընը մուճիպ սէօզլէր սէյլէմէյիպ, հեր նէ եաբարատ ղայէթ պատի-րէթքէտարանէ եաբարընընը. վէ ազ սէօզէ մուգապլի չէգ իշ կէօրմէք-լիկի սէվտիկինի սէվիլիր իլէ իպ-րաղ էյլէտի։

Գօնթ տը Պիւլով՝ բօլշէթիգասը-նընն մէյէլանը իթթիպարէյլա՝ Մ. Զէմպըրլէյնէ միւշապէհ պիր տիբ-լօմաթ տըր։ Յագաթ՝ մէսէլէքինին մէվգրի Թաթպիգէ վազը իթտիպա-ըրլա օնատան պիւթիւն պիւթիւն ֆարգալը տըր։ Օ իշլերատ քի՝ Մ. Զէմպըրլէյն էվրօբա էֆքէտարը ումումիյէտարընին միհիմմ պիր գըսմը-նը քէնտիսինէ գարշը չէգարը-ը, օ ահնի իշլերատ՝ գօնթ տը Պիւլով՝ էվրօբա էֆքէտարը ումումիյէտինի քէնտի Թարաֆընա գազանարագ իշլինի կէօրմէքլիկինի եօլընը պիլմէք-տէ տիր։ Ֆէնտի ինքտար գազանլ իթմէզ մէհարէթի իշթէ պու նուգ-թատա տըր։

Գօնթ տը Պիւլով՝ Ալէքսանիանընը բօլշէթիգատա Թէչքիլաթընա Թէ-մամը լա աշինա, վէ օ մէսէլէքինի մէզքիւր Թէչքիլաթընի իյճատաթը-նա Թէվֆիգ էյլէմէյ պիր տիբլօ-մաթ տըր։ Ֆէնտի Թէչէպիսլաթ վէ իճրաաթընատան Թէվէլլիա իտ-էն մէսուլիյէթլերի Թէմամը յա անլամըշ օլսուղընը, վէ օ մէսուլի-յէթլէր էգթիզաընընա հիսապ վեր-մէկէ հազըր պուլունմըշընը սէօզ-լերինի իսապաթ իթմէյ տիր։

Բրէնա տը Պիզմարգ Պիրինճի կիյ-եօմ իչիւն հեր նէ օլսու իսէ՝ «չէգ մէմուլ տըր քի, գօնթ տը Պիւլով տա իմբերաթօրը լահրգ իչիւն այ-նի չէյ օլսուն, եանի, հիւքմատը-նընն էմնիյէթը քեամիլէսինի գա-զանմըշ, վէ օնուն Ռէյխպակտա տայմա հիւքիւմէթին էմէլլերինէ միսսախա պիր էքսէրիյէթ պուլունմաղրմաղա միւգթէտիր պիր պաշ վէքիլ օլսուն։ Գ. Ս.

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Մարէշալ գօնթ տը Վալտերսէ-նին ալտրդը մալիւմաթա կէօրէ, Չին ժէներալը Մա՝ մոյթիինտէ պիր խայլի Չին գուվվէթ ասքէրիյէսի պուլունտրդը հալտե էլան Շանսի էյալէթինին չըմալ ճիհէթինտէ օ-լուպ, Զանկ-Զանկըն ճէնուպ ճի-հէթինտէ ատ տիկէր Չին ասքէրի պուլունմագատա իսէ ատ, գըշ մէվ-սիմինին չեատէթի սէպէպիյէ ա-ասքիրը մէրգուսմէ Թարաֆընատան պիր հիւճում ու Թէարրուզ վու-գուը միհթէմիլ տէյել տիր։

Մամաֆիհի, գօնթ տը Վալտերսէ՝ խըրըզ վէ Պօքտեր չէթէլերի-նին Թէչքիլինի մէն իթմէք իչիւն պիլիւմլէ տիւվեը միԹթէֆիգէ-նին՝ Թէքմիլ նահիյէլերտէ գուվ-վէթլի ասքեր գարագալարը կէպ-տիրմէյերինին արզու իտիյօր։

Շարգի Մոնկոլիսթան էյալէթին-տէ Պէյճիգա միսիոնարխանէլերի խարապ իտիլմիշ տիր։ Բարա վէ-բիլի՝ Վալտիվոսթոգատան պէրվէճ-հը աթի պիր Թէյէկրաֆ քէշիտ էթմիշ տիր։

«Բուգդոյ», 19 Պէյճիգալը միսիոնար, 4 Չին բարասը վէ 3000 խը-ըիսթիյան՝ ժէներալ Չէրբիճքի իլէ Բոյսոֆքի վէ Կոնիճքի նամ գայ-մագամիրը վէ էլեց վէ Օզնոպիչին նամ պինդաշըլարը Թահկիք գօ-մանտասընատա օլարագ պէշ գէլ իւղրէ չբէպատն օլմուշ օլան Բուռ ասքիրի Թարաֆընատան գուրթա-ըլմըշար տըր։

«Հոկտ. 28ում էն էվվէլ գօմանտ-ան էյեց՝ պիր սեյեար ասքէր գօ-ւբյա եէթէշմիշ, վէ եօլու վէ եար-բալը օլարագ միւքրեզենին իւշտ պիր գէսմընը զայի իտուպ, պէշ կիւն պիղն տէհշէթլի պիր մուհա-սերէտ սուրէթը գահրամանանէ-տէ միւատֆէա իթմիշ տիր։ Մու-մայիւյհ էյնա զապիթ՝ հեր նէ գա-տար իքի ազըր եարա ալմըշ իսէ տէ, իմատա ասասքիրինին միւրու-սինտէ սէկին մէվգրընը պրրագ-մաղրշ տըր։»

* * *

Յէրուսալեմ Էլեկտրական

Նիւ-Եօրգ 23 դեկտ.— Բէքին-տէն վարիտ օլան պիր Թելեկրաֆա կէօրէ, տեվվէթլերին ուժումի նօ-Թատը՝ Լի Հունկ Շանկա՝ խասաթ-լըզը էյիւշտիքատէն սօնրա Թէսլիմ օլընճագ տըր։

Բօմա 23 դեկտ.— Բէքինտէն Ամանա Սթէֆանիյէ դեկտ. 23 Թա-րիխիյլե պերվէճհը աթի եազըլմըշ տըր։

«Եարբն Զին մուրախասլարը՝ սէլահիյէթը Թամմէյերինէ տաբր օլան էվրագլարը եճնէպի սէֆիրլէ-րինէ Թէսլիմ իտէճէքլեր տիր։»

Բարիզ 23 դեկտ.—Բէքինին գա-Թօլիք սէրբիսգօրսար Մոնսենեէօր Ֆավէթ՝ Բէքինատ ալընըշ միւհ-Թաճ Խրիսթիյանլարա մուավենէթ ԹԹմէք իչիւն սաթըլմըշ օլան էշեա-նըն պէտէլի Ֆրանսանընն՝ միսիոնար հէյէթլերի իչիւն Թալեպ իթտիկի Թազմինատան Թէնզիլ օլընճագ-ղընը Բօմատա պէյան իթմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԼՕՑԷ

Ալէքսանիա իմբերաթօրը Իքինճի կիյեօմ՝ պաշ վէքիլ Մ. տը Պիւլովը զիյարէթ իթմիշ, վէ քէնտիսինի էկ-լը Նուար Նիշանըյլա Թալիթի իթ-տիկինի Թեպզիր էյլէմիշ տիր։

Օն իւշիւնճի Լէոն Բուրանը՝ բէիս Գրիվկերե պիր մէզԹուպ իլէ պիր հէտիյէ կէօնտերմիշ օլսուղընա տաբր պու կիւնլերտէ զուհուր իտէն շայիա՝ Բօմատա գաթիէն Թէզղիպ օլընը էյօր։

ՈւշինկԹօնատան Բարիզէ չէքիլէն պիր Թելեկրաֆա կէօրէ, Միւճ-Թէմէտ Ամերիգա հիւքիւմէթի՝ Նիգարակուա գանալը իչիւն եէնի պիր ահանամէ Թէգադ իթմէքտէ տիր։ Պու ահանամէ հեմ Միւճ-Թէմէտ Ամերիգայը վէ հեմ Ինկիլ-Թերայը մէմնուն իտէպիլէճէքմիշ։

Իսմիտ Պրունը միսսիոնէրլիքատաթ-նընն չըմալ նահիյէտինտէ հօլանատա-ըլար միյանընատա պէյիւք պիր ենտիշէ հիւքմֆերմա օլը յօր։ Հօ-լանատալարընը Պօհրլերե պերլեշմէ-սինտէն գօրգուրյօր։ Յէմիրեօլընը իշլեյէմէմէսինտէն վէ եաղմուրլար սեպեպինատն Ինկիլիզ հարեքատ-ընը ասքերիյէսի մուշքիլեշմիշ տիր։

Իթալիա գրալը Վիգթօր Էմմա-նուել՝ խաղինէ նաղընը Մ. Բուպի-նինին իսթիֆասընը գապուլ իթ-միշ, վէ նէզարէթը մէզքիւրէ ու-մուրընընն իտարէսինի մալիյէ նա-զընը Մ. Զիմբրինին եօհանէսինէ վերմիշ տիր։ Մէզքիւր իսթիֆայէ սեպեպ շու օլմուշ տըր քի՝ մալիյէ գօմիսիօնը՝ Թէտամիլէ չէգարլան պագնօթլարընը առէտինի արթըր-մագ իչիւն Թէմինատ վերիլմէսի խուսուսընատա Մ. Բուպինինին տրը իթտիկի լայիհայը ըրատա իթմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶՅԷ ՄԻՒՏՀԻՆ ՊԻՐ ՃԻՆԱԵԷԹ

Ախիրէն Բարիզատ տէհշէթլի պիր ճինայէթ վուգու պուլմուշ, վէ զապրթա հէյէթի ճանիլէրի արա-մագատա պուլունմըշ իսէ ատ, հէ-նուզ էլտե իտէմմիյշ օլմատը հասէ-պիյլէ Բարիզ կազէթալարը հէր կիւն պու ճինայէթտէն պահսիսի-յօրլար։ Մէսէլէ չունատան իպարէթ տիր։ 18-20 եաշընատա Թախմին օ-լընան պիր կէնճ՝ բարչա բարչա ի-տիլտիքատէն վէ իքի բաքթի եա-բրլրգատան օօնրա Բարիզին իքի մուխթէլիֆ մահալլեսինէ վէ գա-բու արատընա պրագրլմըշ տըր։

Պու բարչալարընը պիր արայա կէ-Թիրլէրէք ֆօթօկրաֆը ալընմըշ վէ եօլլէրին գօնատուղը տաիրէյ գօնրլարագ, մագթուլընը քիմ օ-տուղընը Թահգիգէ չալընըրմըշ տըր։ Արատան պու գատար կիւն-լեր կէչտիկի հալտե, պունդն քիմ օլտուղը հէնուզ անլայըլմամըշ տըր։ Պու գաթլին վուգուզ Թա-րիխինատէն սօնրա, զայդ օլան քիմ-ատէր հագգընատա Թէագիգաթ իճրա իտիլմիշ տիր։ Յէվպրը պէ-լետիյէ օ Թարիխատն պէրու 400 չախսընը պիլա սեպեպ օրթատան դայդ օլատուգլարընը խապեր վեր-միշ տիր։ Բօլտա նեպարէթի պուլ-լար հագգընատա պրը պրը Թահ-գիգաթ իճրա իթմիշ իսէ ատ, պունլարընն հիշ պիրի գաթլի ատիմ իմիշ։ Պու մէսէլէնին Թէտագիգնէ մէմուր օլան միսսիոնէրլէր՝ գա-Թիլին քիմ օլտուղը վէ ճինայէ-Թին նա՞սըլ վուգու պուլարընը հագ-գընատա վերիլէն խապերլեր հէր նէ-Թիճէսիգ չէգ մէր, նէ գաթիլեր վէ նէ մագթուլ հագգընատա տուրու պիր խապեր պրընամամըշ տըր։ Գաթիլեր տէյօրըզ. չունէր պու ֆիքիր գաթլին պիր գաշ քիչ Թա-բրաֆընատան իյֆա իտիլմիշ օլարընը ատնամըշ օլարընը։

Ֆրանսա բօլու նէպարէթի՝ գա-Թիլեր հագգընատա պիր մալիմաթ-լամագ վէ եա Թէսատաֆի օլարագ պունլարատան պիրինի էյտե իթմէք իչիւն հեր կէճ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թօգաթ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէի ճէղա տարիէսի ըիյա սէթի՝ Վիզէ գաղաբ պիտայէթ մահքէմէի ըէիսի սաղըգը Ահմէտ Ֆոիգ էֆ.յէ, Թօգաթ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէի միւատտիի ումումի մուավինլիկի՝ կէնճ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէի միւատտիի ումումի մուավինլիկի՝ Մէքքէպը Հուզուգը Շահանէ մէեզունլարընան Սապրի էֆ.յէ Բէքվիզ.

Թիւճճարատան Խիլուսիզատէ իզզ. Օսման Նուրի պէյէ Քէրքէն միւ-Քէմայիզ ըիւթպէսի Թէվֆիհ պույ-ըուլմուշ տբը.

ՆԻՇԱՆ

Միւճէլլիա պայը սատա. Բազիպ պէյ էֆ.յէ 3ինճի, վէ Թիւճճարատան Խիլուսիզատէ իզզ. Օսման Նուրի պէյէ 4ինճի ըիւթպէլէրատէն Օսմանի նիշանը ալինի իհսան պույ-ըուլմուշ տբը.

ՐԷՍՄԻ

Թէաթրօ վէ սաիր պու կիպի մահալլեր Թարաքընան Թապ օլունմագ իւզրէ մաթպաատա վէրիլէճէք հէր նէվ իլանաթը՝ Մաթպու�-թը Տարիկէյէ միւտիր մուավինլիկի վէ սանտիւ մէմուրլըգը Ահմէտ Ֆոիգ էֆ.յէ, Թօգաթ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէի միւատտիի ումումի մուավինլիկի՝ Մէքքէպը Հուզուգը Շահանէ մէեզունլարընան Սապրի էֆ.յէ Բէքվիզ.

Թիւճճարատան Խիլուսիզատէ իզզ. Օսման Նուրի պէյէ Քէրքէն միւ-Քէմայիզ ըիւթպէսի Թէվֆիհ պույ-ըուլմուշ տբը.

ՆԻՇԱՆ

Միւճէլլիա պայը սատա. Բազիպ պէյ էֆ.յէ 3ինճի, վէ Թիւճճարատան Խիլուսիզատէ իզզ. Օսման Նուրի պէյէ 4ինճի ըիւթպէլէրատէն Օսմանի նիշանը ալինի իհսան պույ-ըուլմուշ տբը.

ՐԷՍՄԻ

Թէաթրօ վէ սաիր պու կիպի մահալլեր Թարաքընան Թապ օլունմագ իւզրէ մաթպաատա վէրիլէճէք հէր նէվ իլանաթը՝ Մաթպուաթը Տարիկէյէ միւտիր մուավինլիկի վէ սանտիւ մէմուրլըգը Ահմէտ Ֆոիգ էֆ.յէ, Թօգաթ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէի միւատտիի ումումի մուավինլիկի՝ Մէքքէպը Հուզուգը Շահանէ մէեզունլարընան Սապրի էֆ.յէ Բէքվիզ.

Թիւճճարատան Խիլուսիզատէ իզզ. Օսման Նուրի պէյէ Քէրքէն միւ-Քէմայիզ ըիւթպէսի Թէվֆիհ պույ-ըուլմուշ տբը.

ԽԱԼԸ ՎԷ ՖԻԼԻՄ ՍԷՐԿԷՍԻ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

Գա իրատէի Սէնէյէ 1317 (1901) սէնէսի ապրիլինէ Գոնեա վիլայէթի մէրքէզինէ աշըլմասը Թասավուր օրլանն խալը վէ քիլիմ սէրկիսինէ մախսուս Թալիմաթ ուրէքի տիր քի՝ իր Թիրաք ԹԻՄԷ արզուսըտատ պուլունան զէվաթը քիրատա գօլայլըգ օլմագ իւզրէ պէրվէճհը զէյր տէրճ օլունը.

1 մադդէ.—Կէլէճէք 317 (1901) սէնէսի ապրիլին 21ինճի կիւնինէն մայիսին սոնընա գատար տէվամ ԹԻՄԷՔ իւզրէ Գոնեատա պիլիատա վալիի վիլայէթին Թահքը նէզրէթինէ օլմագ իւզրէ պիր քիլիմ սէրկիսի աշըլճաղ տբը.

2 մադդէ.—Իշպու սէրկիյէ եուն վէ իրէք վէ բամպուգատան վէ եա գարբըզբգ օլարագ եաբըլան հէր նէվ խալը վէ սէճճատ վէ քիլիմ վէ բէրատ վէ ճիճիմ վէ եատաբգ վէ սանտալեա եիւզիւ կիպի տէօշէմէյէ միւթէալիգ էշեա վէ Թէրլիք վէ բէսմլիք վէ սաիր պու կիպի խալը վէ քիլիմէ ատա տօգուամար գապուլ օլունճաղընան, Թէշհիր ԹԻՄԷՔ իսթէյէն ամիլ վէ եա սահիպլէրի սէնէթ մէրգումէ ապրիլինին ներկայէթ 10ընա գատար մախսուսէն Թէշքիլ օլունան սէրկի գօմիսիօնընա վէ եա սէնէթի մէզգուրէ մարքընա սօնունա գատար միլկագաթը վիլայէթատ պէլէտիյէ բէխալէրինէ միւրաճաաթլա Թէշհիր իսէճէկի էշեայը ամպգ ու Թէսլիմլի՝ մուգապիլինատ պիր մագպուզ ԹԻՄ վէ պու էշեայը էմին վասթալարա վէ մասրաֆսըզճա իրսալ էյլէյէճէք տիր.

13 մադդէ.— Էշեանընը զբյաընա վէ պօղուլմասընա սէպէպիյէթ վէրէնլէր մէսուլ վէ զամին օլաճագլար տիր.

14 մադդէ.— Սէրկինին Խիթամընատա մահալլերինէ վէ սահապընա խատէսի իգԹիզա իսէն էշեա իլէ սաթըլանլարը պէտէլլերի վէ նուգուա վէ էվրագ վէ միւքաֆաթ՝ գօմիսիօն, վէ միւլհագաթատա պուլունան մէմուրլարը մարիֆէթիյլէ Թէալիմ օլունաճագ, վէ օլունարգընա տաիր ալընաճագ մագպուզլար մուսատատագ օլարագ գօմիսիօնճա Թէագիգ գէլընաճագ տբը.

15 մադդէ.— Թէշհիր իւճրէթլէրի էշեանընը հիյնը Թէսլիմինէ ախզ. վէ էշեա իլէ պէրաբեր կէօնտէրիլէճէք տիր.

16 մադդէ.— Վիլայէթին խարիճինատն սէրկիյէ էշեա կէօնտէրմէք ատան պէօյիւք օլան բարշալարընն պէէհէր արշընն միւրէպպաընատն 10ար, վէ մուգու պուլաճագ սաթըշտան 100ատ 100 բարա իւճրէթը վագիյէ վէ Թէշհիրիյէ օլարագ ալընաճագ վէ սէրկինին տէվամ ԹԻՄԻկի միւատէթճէ սէրկի մահալինէ կիրմէք իսԹէյէնլերտէն՝ առխուլիյէ նամըյլա 20 բարա ալընաճագ տբը.

4 մադդէ. — Սէրկինին իշինատ պուլընան էշեատան պիրինին վէ եա պիր գաշընն ֆօթօկրաֆընը, բեսմինի ալմագ իսԹէյէնլերէ՝ գօմիսիօնը մախսուսընն Թէնսիպիյէ պիր պէտել մուգապիլինատ միւսատատ օլունը.

5 մադդէ.—Խալը, սէճճատ վէ քիլիմ վէ սաիր պու կիպի էշեայա ատա հեր նեվ բէսմլէր, մօտէլէր վէ ֆօթօկրաֆլար գապուլ վէ Թէշհիր օլունը. պաունարատան իւճրէթը Թէշհիրիյէ ալընմամալը պէրատպեր իյճապընա Թագաբրնամէ տախի վէրիլիր.

6 մադդէ.— Թէշհիր օլընաճագ էշեանընն իյդահաթը լազմէյի հավի մաթպու տէֆթէրի սէրկի մահալիյէ սաիր իյճապ իտէն եէրլէրատ պիր պէտելը միւԹէտիլ մուգապիլինատ սաթըլաճագ տբը.

7 մադդէ.— Սէրկի մահալինէ կիրմէք իսԹէյէն գատընլար վէ էրքէթլէր իշինն այրը այրը կէուլեր Թային գելընաճագ տբը.

8 մադդէ.— Սէրկի մահալիյէ ատրունինատքի էշեա՝ տէվամը միւատէթինճէ սիկուրթալը պուլընաճագ տբը.

9 մադդէ.—Սէրկիտէ Թէշհիր օլընաճագ հէր նէվ իրէք, գուԹինի վէ սօֆ տօգումալար իշին իքի նէվ միւքաֆաթ Թային օլընմըշ տբը. Պիրինճի նէվ 3 տէրէճէ օլուգ, խալը վէ քիլիմ վէ սէճճատ վէ աէօշէմէ կիպի պէօյիւք բարշալարա ատա տիր. Մէգթիւբ 3 տէրէճէ օրբասը յլա 4, 3 վէ 2000 դշ. տբը. Իքինճի նէվ քէղա 3 տէրէճէ օլուգ, Թէրլիք վէ բէսմլիք վէ սաիր պու կիպի քիշիւք բարշալարա ատա տիր. Մէգթիւբ 3 տէրէճէ սրբասը յլա 5, 3 վէ 200 դշ. տբը.

10 մադդէ.— Միւքաֆաթ ախղընա քէսպը իսԹէհզագ իտէնլերէ սաիրէյէ տէրճէ տէրճէ մաթպու վէ մէօհրլու Թագտիրնամէլեր վէ շահատէնամէլեր տախի վէրիլճէք տիր.

11 մադդէ.— Միւքաֆաթ Թագտիր վէ Թայինինատ նէսճ ու իմալ վէ նագշլար վէ էշքեալ վէ պօյա վէ սաիր նագրբը աբգդաթա ալընաճագ վէ էվրաքաբարի իմալաթ վէ նէսճիյաթատան զիյատէ Շարգ ուսուլը նէսճ վէ շէքլ վէ բէնկինէ աբգդաթ իտէնլեր Թէրճիհ գելընաճագ տբը.

12 մադդէ.— Սէրկի գօմիսիօնը՝ վիլայէթճէ Թէնսիպ վէ Թային գելընաճագ 4 զաթատան միւքաքքէգ օլուգ, Թագտիրը միւքաֆաթ իշին ինտէլիգուզում էհլը խըզրէյէ տախի միւրաճաաթլա վէրէճէկի գարարը՝ մէճլիսը իտարէի վիլայէթէ Թասարֆ ԹԻՄԻրտիքատէն սօնրա իճրա իտէճէք տիր. Միւլհագաթ պէլէտիյէ բէխալէրի իշպու գօմիսիօնը մահալլերինատ պիրբեր մէմուրը նազրբյլա պագբլաճաղընատն, մէնսուճաթը ԹէշհիրԹԻՄԷՔ իսԹէյէնլերտէն էշեայը ախզ ու Թէսլիմլի՝ մուգապիլինատ պիր մագպուզ ԹԻՄ վէ պու էշեայը էմին վասթալարա վէ մասրաֆսըզճա իրսալ էյլէյէճէք տիր.

13 մադդէ.— Էշեանընը զբյաընա վէ պօղուլմասընա սէպէպիյէթ վէրէնլէր մէսուլ վէ զամին օլաճագլար տիր.

14 մադդէ.— Սէրկինին խիթամընատա մահալլերինէ վէ սահապընա խատէսի իգԹիզա իսէն էշեա իլէ սաթըլանլարը պէտէլլերի վէ նուգուա վէ էվրագ վէ միւքաֆաթ՝ գօմիսիօն, վէ միւլհագաթատա պուլունան մէմուրլարը մարիֆէթիյլէ Թէալիմ օլունաճագ, վէ օլունարգընա տաիր ալընաճագ մագպուզլար մուսատատագ օլարագ գօմիսիօնճա Թագտիրգ գելընաճագ տբը.

15 մադդէ.— Թէշհիր իւճրէթլէրի էշեանընն հիյնը Թէսլիմինէ ախզ. վէ էշեա իլէ պէրաբեր կէօնտէրիլէճէք տիր.

16 մադդէ.— Վիլայէթին խարիճինատն սէրկիյէ էշեա կէօնտէրմէք ատան պէօյիւք օլան բարշալարընան այէսէգվիյէ 20էր, վէ ֆ մէգտարԹԷՔՏԷՆԼԵՐԻՆ ԷՇԵԱՍԸ ՏԱԽԻ ԳԱՊՈՒ ՕԼՈՒՆԸՐ.

17 մադդէ.— Սէրկի գօմիսիօնը էշպու Թալիմաթն իճրասընա մէմուրը օլուգ, պու պապատ վիլայէթ՝ հէր տիւրլու խէսիլիաթը կէօսԹէրիր վէ իճրա իտէր.

18 մադդէ.— Գօմիսիօնը կէօսԹէրէճէկի լիւզում իւզերինէ մէճլիսը իտարէի վիլայէթ գարարը յլա էշպու Թալիմաթ ահքեամընն պազը մատաէլերի Թատիլ վէ եա Թաղեեր օլունապիլիր.

ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐՈՆԻԿ

Օգը իրրեւ հեղուկ, իւր մատուցած ծառայութիւնք.— Տօգթ. Քամբէլ-Ու�-թի և ֆանոխի բուժումը.

Օգը հեղուկի կը վերածուէր բաւական ժամանակներէ ի վեր և ասոր ըստ կըզբունքը գիտեն անշուշտ ամէն ան-ունք՝ որք քիչ շատ քիմիական գիրքեր ԹԵՐԹատած կամ լաւ եւս է ըսել սանկ հաբեւանցի կարդացած են.

Այո՛, ո՞յդ օդը, որ ամէն ժամանակ, ամէն բոպէ մենք կը շնչենք, անով մեր արիւնը սեւցանելու համար տարբերայ առաջին քառորդին նշանաւոր բնագէտ Ֆարատայ, աշկուութեամբ Տավիի յաջողեցաւ հեղուկի վերածել իր հնարած մէկ խողովակովը, Թէպէտ եւ շատ ալխատութիւն, բայց և այնպէս արդիւնքն շատ չնչին բան մը կը կազմէր և սակայն ասիկա ալ ազագայ գիտնականներուն համար Թանկագին պաշար մըն էր ու այնպէս ալ եղաւ.

Գօլտատն, Ֆիլատէլ, Մէլսըն, Ռատու-Բիկէթ, Կայլէթ, Վրովլէվսքի և Օլեվսքիի պէս նշանաւոր բնագէտներ, նոյնանաւանդ վերջին երեքը իրենց հնարած ամենակատարեալ գործիներով—որք 400էն մինչեւ 2500 և աւելի քիլոյի մօտ մթնոլորտային ճնշում յառաջ կը բերէին—այո՛, անոնք իրենց գործիներով Ֆարատայի բազդատմամբ շատ արդիւնաւոր արդիւնք ձեռք բերին, և ո՛չ միայն օդը հեղուկի վերածելու՝ այլ եւ մինչեւ այն ժամանակները «մշանշենաւոր» անուան տակ ճանչցուած կազեր, զոր. օրինակ ԹԹուածին, ջրածին եւն.եւն., այո՛, ասոնք ալ իրենց մաց արդիւնքը եղող գործիներով կարողացան հեղուկի վերածել ու այսօր մինչեւ իսկ շնորհիւ անոնց է որ հեղուկ, նոյն իսկ հատատուն կազեր ձեռքերնիս կը հասնին, օրինակի համար Տօգթ. Սէսպուրք չը չնչելու մէջ այսօր վճռառակտական մեծ դեր մը կատարելու վրայ է.

Որքան որ այսպէս նշանաւոր բնագէտներու շնորհիւ օդը հեղուկի կը վերածուէր, սակայն և այնպէս երբ հեղուկ օդի մատուցած «ծառայութիւնները» ի նկատ առնուի, ասոնց այսինքն վերեւ յիշուած բնագէտներուն արտադրածն ալ շատ չնչին բան մը կրնայ սեպուիլ.

Վերջերս, Շուէյցի նշանաւոր գիտնական մը Պ. Օսթերկրէն այս բանին ալ յաջթեց: Ամերիկայի Նիւ Եորք քաղաքին մէջ իր հնարած մէկ գործիքով թէ առատ և թէ մաքուր հեղուկ օդ արտադրել սկսեց: Շնեսած գործիքը 100-150 ձիու ոյժ յառաջ բերող մեքենաներ են, որք ահագին գլաններու մէջ 600 քիլօ ծանրութեամբ ճնշում յառաջ կը բերեն երբ շարժուի դըրուին:

Մթնոլորտական օդը այդ գլաններու մէջ մտնելէ առաջ նախ շատ մը Ֆրանսերէն (u) գրին ձեւը ունեցող խողովակներէ կ'անցուի որոնց մէջ գտնուող այլեւայլ մարմիններ, օրինակ հմաբ ծ ծմրական ԹԹու և կամ chlorure de calcium կամ potasse caustique պէս մարմիններ օդի մէջ գտնուող ածխային ԹԹուի, ջրաշոգիի պէս կաղերը իրենց քաշելով միմիայն մաքուր օդը ազատ կը ձգեն, որ այն ալ այդ գլաններուն մէջ կը մնայ և մէկ գլանէն միւսը անցած պահուն կը զովանայ սովորական եղանակաւ, մէկ կողմանէ հեռաշէտ ենչած օդին բարեխառնութեան աստիճանը նուազեցնելով, միւս կողմանէ ճնշող ոյժը կրկնապատկելով, վերջապէս օդը կը խտանայ և հեղուկի կը վերածուի, մեքոտ մը՝ որ Թէեւ նորութիւն մը չ'է, սակայն իւր մանրամասնութեանց մէջ կատարեալ եւ յաջողութեան մէջ անվիճելի:

Պարոն Օսթերկրէն իւր մեքենաներով կրցաւ 5-6 ժամ առատօրէն հեղուկ օդ հոսեցուցնել ու այսպէսով օրական 4000 քիլոյի մօտ հեղուկ օդ արտադրել:

Եթէ փորձի համար կաթիլ մը երկուք այս հեղուկէն առատյցի մը վրայ թափենք, այս վերջինը կ'սկսի եռալ, որովհետեւ 38° ջերմութիւն ունեցող օրուան մը մէջ օդային հեղուկը զէրոյէն 400° պակաս կը նշանակէ և սառոյցն ալ 0° (անշուշտ Ֆրէնհայտ):

Քիչ մը վերը ըսինք թէ հեղուկ օդը շատ մը «ծառայութիւններ» կը մատուցանէ, անշուշտ մարդ կը հետաքրքրուի թէ իրօք որո՞նք են անոր մատուցած ծառայութիւնները մարդկութեան և մարդկութենէ աւելի գիտութեան: Եթէ գիտական հանդէսներ թղթատենք շատ ու շատ բաներ պիտի տեսնենք ասոնց նկատմամբ, բայց բժշկական տեսակէտով ամենէն պիտանի ու ամենէն օգտակարին՝ ֆանոխէն Ֆրուժման վրայ պիտի խօսինք հմաւատակի, որովհետեւ օրթերքի մը սուղ էջերը աւելին չեն ներեր:

Տօգթ. Ֆամբէլ-Ուայթ գանսէի վրայ հեղուկ օդի ունեցած ազդեցութիւնը ապացուցած է Նիւ-Եորքի, այդ հրաշալիքներու մայրաքաղաքին մէջ: Այդ հիւանդութեան աճումը կը դադրի, երբ ան 0°էն-312° աստիճան (մինչ Ֆարէնհայթ, որովհետեւ պէտք չէ մոռնալ որ Ամերիկայի մէջ կ'ըլլան ամեն ասոնք) ցրտութիւն կ'ենթադրուի ու անկէ վարկուած հիւսուածները գրգռուելով կը կենդանան ու կը վերակազմին: Քիչ մը վերը տեսանք որ օդային հեղուկի բարեխառնութեան աստիճանը մարդունէն 400° աստիճան վար է, հետեւաբար անիկա յառաջ կը բերէ յանկարծական եւ ստատիկ սառսում մը որեւէ անդամին վրայ: Մէկ երկու երկվայրկեան հարկաւոր է ամենէն ուժգին ցուրտը արտադրելու, նոյնքան ալ պաղած անդամը՝ իր բնական բարեխառնութեան մէջ դնելու, այնպէս որ այս գործողութիւնը քանի մը անգամներ կրկնուելով խորը գրգռում մը յառաջ բերել կարելի կ'ըլլայ.

Գիտենք որ կամ պէտք է գիտենք որ՝ գանսէռը վիրաբուժական գործողութեամբ կը դարմանէին ու կը դարմանեն ալ, բայց սա ալ պէտք է գիտնալ որ գործողութիւնը կը կատարուէր միայն այն ժամանակ երբ գանսէռի տեղը յարմար էր տարը: Թող որ շատ անգամներ ալ հիւանդութիւնը գործողութենէն վերջ դարձեալ ծայր կ'ուտար կամ այն եւ կամ բոլորովին տարբեր տեղ մը: Օդային հեղուկը այս հիւանդութեան բուժմանը մէջ կարեւոր և գնահատելի դեր մը կ'ստանձնէ այն պատճառով որ, կարելի է կրբարկել զայն ուր որ ալ այդ հիւանդութիւնը գտնուի, նոյն իսկ տեղ մը՝ որ յատակ վիրաբուժական գործիներու հասողութեան մէջ չ'գտնուէր:

Գիտական հանդէսի մը ալխատակիցներէն մին անցեալները իւր գրած ընդարձակ մէկ գրութեանն մէջ կ'ըսէր թէ քառասներորդ դարը որուն սեմէն վրայ կը գտնուինք օդային հեղուկի դար պիտի ըլլայ.

Սպասենք ուրեմն նոր դարուն ու այն ժամանակ անշուշտ հետաքրքրութեամբ պիտի կարդանք ամեն այն բաները որք հիմա օդային հեղուկի տարբեր մարմիններով ու տարբեր եղանակներով կը կատարուին, բայց այն ժամանակ մեր ընչած օդի, այո՛, այդ օդին շնորհիւ միայն պիտի կատարուին: Սպասենք: Կարդ. Տ. Ալլահվերդի

Ս. ՓԻԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանդուցեալ Պօղոս էֆ. ժամկոչեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են հիւանդանոցիս.

Այրի Տիկին Սրբուհի Պ. ժամկոչեան 216, Տէր և Տիկին Մէր Գառնիկ էֆ. Ցովակիմեան 108, Գեղէոն էֆ. Փիւրքճեան 108, Կարապետ էֆ. Կիւմիւլկերտան 108, Մեհրան էֆ. Կեսարեան և որդիք 216ական ղշ.

* * *

Հանդուցեալ Սարգիս էֆ. Գալփագճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 54 ղշ. նուիրած է հիւանդանոցիս Ազն. Տիկ. Հայկուհի Գափամաճեան. (Կնէ)

Կ. Պոլիս, 11 դեկտ. 1900

ՏԻԳԳԱԹԼԱ ՕԳՈՒՅՈՒՆԸՆԸ

Պաղչէ Գարուսընտա քեսին Պին Պիր Զէլիտ մաղազասը՝ սէնէլէրտէն պէրու իհրազ էյլէտիկի միւԹէպէր մէվգը իլէ հեր քէրին բազպէԹինի ճէլպ էյլէմէյ օլտըզը կիպի, պու քէրբէ տախի չիչէք եէԹիշտիրմէկէ մէրագը օլան էհալիի քիրատա մահզա պիր խրատէթատ պուլընմագ իչիւն, պու իլէ էրզապ օլան պիր զաթըն իտարէսի ԹԱՀԹընտա օլարագ, Բիզա Բաշա եօգուշընտա Զօրագը խանը ԹԱՀԹընտա պիր չիւզէ քիւշտարընա գարար վէրմիշ տիր: Մէգքիւբ չիւզէտէ սրբի պաղչէպանլարդա պիտ կէօնակէօն Թօխումլար, սօղանլար վէ սունի կիւլբէլէր սաթըլաճագ, վէ զրսաթ հագդընտա լազըմ կէլէն Թալիմաթ վէ մալիմաթը իԹա օլընաճագ տբը:

Պաղչէ Գարուսաքի մաղազայա միւուսանէ, անշուշտ մարդ կը հետաքրքրուի թէ իրօք որո՞նք են անոր մատուցած ծառայութիւնները մարդկութեան և մարդկութենէ աւելի գիտութեան: Եթէ գիտական հանդէսներ թղթատենք շատ ու շատ բաներ պիտի տեսնենք ասոնց նկատմամբ, բայց բժշկական տեսակէտով ամենէն պիտանի ու ամենէն օգտակարին՝ ֆանոխէն Ֆրուժման վրայ պիտի խօսինք հմաւատակի, որովհետեւ օրթերքի մը սուղ էջերը աւելին չեն ներեր:

Տօգթ. Ֆամբէլ-Ուայթ գանսէի վրայ հեղուկ օդի ունեցած ազդեցութիւնը ապացուցած է Նիւ-Եորքի, այդ հրաշալիքներու մայրաքաղաքին մէջ: Այդ հիւանդութեան աճումը կը դադրի, երբ ան 0°էն-312° աստիճան (մինչ Ֆարէնհայթ, որովհետեւ պէտք չէ մոռնալ որ Ամերիկայի մէջ կ'ըլլան ամեն ասոնք) ցրտութիւն կ'ենթադրուի ու անկէ վարկուած հիւսուածները գրգռուելով կը կենդանան ու կը վերակազմին: Քիչ մը վերը տեսանք որ օդային հեղուկի բարեխառնութեան աստիճանը մարդունէն 400° աստիճան վար է, հետեւաբար անիկա յառաջ կը բերէ յանկարծական եւ ստատիկ սառսում մը որեւէ անդամին վրայ: Մէկ երկու երկվայրկեան հարկաւոր է ամենէն ուժգին ցուրտը արտադրելու, նոյնքան ալ պաղած անդամը՝ իր բնական բարեխառնութեան մէջ դնելու, այնպէս որ այս գործողութիւնը քանի մը անգամներ կրկնուելով խորը գրգռում մը յառաջ բերել կարելի կ'ըլլայ.

Գիտենք որ կամ պէտք է գիտենք որ՝ գանսէռը վիրաբուժական գործողութեամբ կը դարմանէին ու կը դարմանեն ալ, բայց սա ալ պէտք է գիտնալ որ գործողութիւնը կը կատարուէր միայն այն ժամանակ երբ գանսէռի տեղը յարմար էր տարը: Թող որ շատ անգամներ ալ հիւանդութիւնը գործողութենէն վերջ դարձեալ ծայր կ'ուտար կամ այն եւ կամ բոլորովին տարբեր տեղ մը: Օդային հեղուկը այս հիւանդութեան բուժմանը մէջ կարեւոր և գնահատելի դեր մը կ'ստանձնէ այն պատճառով որ, կարելի է կրբարկել զայն ուր որ ալ այդ հիւանդութիւնը գտնուի, նոյն իսկ տեղ մը՝ որ յատակ վիրաբուժական գործիներու հասողութեան մէջ չ'գտնուէր:

Գիտական հանդէսի մը ալխատակիցներէն մին անցեալները իւր գրած ընդարձակ մէկ գրութեանն մէջ կ'ըսէր թէ քառասներորդ դարը որուն սեմէն վրայ կը գտնուինք օդային հեղուկի դար պիտի ըլլայ.

Սպասենք ուրեմն նոր դարուն ու այն ժամանակ անշուշտ հետաքրքրութեամբ պիտի կարդանք ամեն այն բաները որք հիմա օդային հեղուկի տարբեր մարմիններով ու տարբեր եղանակներով կը կատարուին, բայց այն ժամանակ մեր ընչած օդի, այո՛, այդ օդին շնորհիւ միայն պիտի կատարուին: Սպասենք: Կարդ. Տ. Ալլահվերդի

Ս. ՓԻԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանդուցեալ Պօղոս էֆ. ժամկոչեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են հիւանդանոցիս.

Այրի Տիկին Սրբուհի Պ. ժամկոչեան 216, Տէր և Տիկին Մէր Գառնիկ էֆ. Ցովակիմեան 108, Գեղէոն էֆ. Փիւրքճեան 108, Կարապետ էֆ. Կիւմիւլկերտան 108, Մեհրան էֆ. Կեսարեան և որդիք 216ական ղշ.

* * *

Հանդուցեալ Սարգիս էֆ. Գալփագճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 54 ղշ. նուիրած է հիւանդանոցիս Ազն. Տիկ. Հայկուհի Գափամաճեան. (Կնէ)

Կ. Պոլիս, 11 դեկտ. 1900

ՏԻԳԳԱԹԼԱ ՕԳՈՒՅՈՒՆԸՆԸ

Պաղչէ Գարուսընտա քեսին Պին Պիր Զէլիտ մաղազասը՝ սէնէլէրտէն պէրու իհրազ էյլէտիկի միւԹէպէր մէվգը իլէ հեր քէրին բազպէԹինի ճէլպ էյլէմէյ օլտըզը կիպի, պու քէրբէ տախի չիչէք եէԹիշտիրմէկէ մէրագը օլան էհալիի քիրատա մահզա պիր խրատէթատ պուլընմագ իչիւն, պու իլէ էրզապ օլան պիր զաթըն իտարէսի ԹԱՀԹընտա օլարագ, Բիզա Բաշա եօգուշընտա Զօրագը խանը ԹԱՀԹընտա պիր չիչէք քիւշտարընա գարար վէրմիշ տիր: Մէգքիւբ չիչէտէ սրբի պաղչէպանլարդա պիտ կէօնակէօն Թօխումլար, սօղանլար վէ սունի կիւլբէլէր սաթըլաճագ, վէ զրսաթ հագդընտա լազըմ կէլէն Թալիմաթ վէ մալիմաթը իԹա օլընաճագ տբը.

Պաղչէ Գարուսաքի մաղազայա միւ-

ԻԻՆԻՕՆ

1828-1829ՏԻ ԲԱՐԻՁՏԻ ՄՈՒԼԻՕՍԷՍ ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՕՄԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻԼԻՊԷՍԻ

1899 սէնէսի նիհայէթինէ գատար էօտէնէն Թազմինաթ	240 միլեան ֆրգ.
1899 սէնէսինատ Թանսիլ օլընան սիկուրթա իւճրէթի	19½ » »
Մէքմայէ վէ իհթիյաթ ագչէսի	105 » »
Սիկուրթա իսթիէն սէքմայէ	18 միլեան »

ԷՕՄԻՐ ՇԻԼԻՊԷՍԻ

1899 սէնէսի նիհայէթինէ գատար էօտէնէն Թազմինաթ	99 միլեան ֆրգ.
Ճարի օլան սիկուրթալար	253 » »
Մէքմայէ վէ իհթիյաթ ագչէսի	150 » »

քի ճարի օլան սիկուրթալար մէպլաղըյլա 100ատ 60 նիսպէթինատ օլուգ, «Լոնդոն ֆոմբանիասընա սիկուրթա եաղըլանլարը ճեսի՝ դէր ԲԵԵՆՆԻՐ Լ ԷՐԵՏԻԿ վէ ՊՈՒՐԼԷՆ ԵՍ ՅԱԼՐ ՇԱՅԹՅԱՆ ՄՈՒԱՄ չէկ ԻՏՏԷՆ ՏԻԿԸ՝ ՀԻՋ ՊԻՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՅԱ ՊՈՒՐԼԷՆՍԱՍԱՏՅԱՆ ՅԷՐ».

Շարգ իշլուն «Գոնտոլը ֆիլոն Բարիֆի» մախասուսի: Տիկեր հեր գումբանեա շարթլարընատ զայէթ իւլ զայէ եհվէն վէ մուսատա շարթլար: Թէէթրու հեր սէսէ անտատ թէէթայէ օլունտըզընատ, «Իլնտրօն»ա սիկուրթա եաղըլանլար՝ ՐԵՆԷՐԻՆԻՆԸ ԵԷԶԷՄՄԱԸ (accumulation des bénéfices) կիպի ՓԷՆԱ վէ ՄՈՒՍՔՈՒՐ՝ ասասալ իսպրէ էֆրակ մաստիյէ էտէն ֆոմբանիասընա սիկուրթա եաղըլանլարը ասյամ ասբէշար օլուսգլարը ընդուլարդան վէ խանդ ալտընէշլարընդան պու սայէսէ ասբ վէ ազատ օլուրլար:

Գումբանեանընն Պանգասը՝
ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԴԱՍԸ ՏԷՐ

Թուրքիա վէ Շարգ Միւատիրիէթի՝
Տէրսաատէթատ Դալաթատա Սամանլը Պանդասընն գարշըսընատա
Թահքա-Պրուն խանընատա:

Թուրքիանը պաշըճա շէհրլէրինատ աճենթէլիքլէր:

ՕԳՈՒՅՇԸՆԸՂ, ՕԳՈՒՅՇԸՆԸՂ

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՀԱԶԲԸ ՎԷ ԸՍՄԱՐԼԱՄԱ ԷԼԳԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Մինասոլգոս Սուլթան Համամընդա
Հաճօբա-լը խանընդն իսմ գարը
Գէօլէնինդէ Ն՝ 33

Իշպու մաղազանընն սահիպ վէ միւէս սիսի Աբրահամ Մոսկիեան պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու պու սէնատաթա մէշղուլ օլմուշ, վէ սաիրլէրլէ պիրլիքտէ պիր գաչ էլպիսէ մաղազասընը իտարէ ԹԻՄԻՀ, վէ քէնարի Թէօրիւեքարլըգը վէ իսԹիֆատէթի սայէսինատ միւշԹէրիլէնիդ էմնիյէթ ու Թէվէճճիհինի գազանմըշ օլուգ, պու տէֆթէր Թէէպպիւսիրատ տախի մուվաֆֆագիյէթը Թամամէյէ նամլ օլաճագը չիզահէսիդ տիր:

Մէգթիւբ մաղազասա պէրինճի տէրէճէյէ էլպիսէ պիշէն պիր զաթ սայսա պուլունըյօր: Սաթըլըգ չէգարբլան պիրԹիւն էլպիսէյէր «Ֆէֆֆէրին» ենդ «Էրիէլ սան մատասըն նիմունէյէ Թամամէսի տիր. Հիրիւ գումայլար ասլա գուլանըլմազ: Ֆիյաթլարա կէլինճէ, մալլարը իւսԹինատ գօնուան ֆիյաթլարը կէօրիւլուրէ օլ վագԹի միւասպէգա ֆիքրի հասրլ օլմագ միւմքին օլապիլիր:

Աֆիսէքի մուհավէրէյին ազդաթլըճա օգունմասը բէճա օլունը.

—Գըլուգ էլպիսէմիզի Հաճի Շահին մաղազասընատան ալալըմ:

—Ֆագաթ պու մաղազայա կիրմէյէ իշլուն խանը օրթասընատաքի օ ուզուն ներարվէնլէրէտէն չըգմալը, քի՞մ եօրուլմագ օրայա գատար:

—Զըգարըգ, պէէս եօգ, մաղազանը սահիպի չօգ Թեֆրիպէքեար վէ գատիր պիր քիմսէ տիր, իսԹէկիմիպէ կէօրէ Լ+ վէ եէնի մօտա էլպիսէրիր հեր եէրատէն գիյատէ օրատա պուլամեաղըգ. եկեր իսԹէրսէք, խասսէքէն պէշտիրիրիզ, ֆիյաթլար տա օ տէրէճէ էհվէն տիր քի, սանըրսընը քի իշլէն շէքիլմէք ֆիքրիյլէ մալլարընը էլսէն Հըզարմաղա չալըզըյօր, օրատա 140 ղշ.ըգ բալիօ 96 ղշ.ա սատ-ըրըյօր:

—Վէ լաքին նա՞սըլ քեար խայօր:

—Ֆեար խաէր, չիւնքի՝ էվվէլ ըէֆիդ եօգ քի՝ քեարընը բայլասընն, էյնինդ՝ մէեարիֆը չախսիկսի օ տէրէճէ միւԹէտիլ տիր քի, մալըն ֆիյաթընը եիւքսէլԹմէկէ մէճմուռը տէյիլ, իսկ՝ քէնարիսինի Թանըյան վէ քէնարի հագդընտա Թէվէճճիհ պէտլէյէն չօգ միւշԹէրիսի վար, հէր պէրինէն ազ ազ քեար խաէր, լաքին պու քեարլար՝ պիր պէտիլ եէքիւն Թէշքիլ խաէրլէր, պէրիրինդ՝ տիրէրլերէ նիսպէթէն քինտի մաղազասընընն քիրասը վէ մասրաֆը հէր մէսաղէսինատ տիր, վէ դէշինդ՝ ազա գանատաթ խաէր, եէրմի քեար խաէճէկինատ օն խաէր, վէ ֆահաթ ԹԻՄԷՔԼԷ «Ալլահ դէրեէրի էրէ» տէր:

Մաղազա բազար կիւնլերի տէ աչըգ տբը.

ՍՕՆ

ԵՕԼԱՃՈՒԼԸԳՏԱՆ
ԱՎԱՏԻՔՈՎ

«Ի՞նչու մէջթուպրմը եաղբյօր խէմ, եօլճուլըգտան ավտէթ խէյիտէն պէբու տարիս էօքսիւրմէքտէ օլան օղլում իչիւն եազբյօրըմ։ Մէրգում՝ ատի պիր նէղէյլի իհմալ իտուպ ղազամմըշ օլմազլա, ի՞նչու խասթալըգա միպիթէլա օլմուշ սբը։

«Հէր սապոհ պիր սաթ գատաբ էօքսիւրիւբ վէ գաֆբա վէ պալկամ տիշարը վէբիր քիր պուլնլարը սէօքսիւրմէք ի՞չիւն չօգ կիւմլիք չեքէր։ Մէգքիւբ էօքսիւրիւք՝ գահվալթըտան սօնրա թէքքին օլուր։

«Մէրգում սօուգ ալտըզը կիպի տահա զիյատ էօքսիւրիւբ, վէ քէնտիսինի սըճագ պագարգատա, էյիւէիբ վէ էօքսիւրիւք թէսքին օլուր։ Ի՞նչու էօքսիւրիւք միսթէսա թուքուտլարգատա, սրհհէթի վէ իշթահը եէրինտէ տիր։ Բէտէր վէ վ՚ուիտէսի ասլա էօքսիւրմեզլէր իսի, վէ ֆամիլեա ազասը ի՞չինտէ կէօյիս խասթալըգը քիմսէ եօգ իսի։

ՇՏՕՍԹԼԱՐԸՄՐԶՄԱՆ պիրի՝ սիզին գաթթանընըզ իլե քէսպը ափիյէթ իթմիշ օլմազլա, մէգքիւբ գաթթանտան պիր չիչէ կէօնտէրմէնիզի բէնա իտէլիմ։»

(Իմզա)

Մարի Տէնոա

Բարիզտէ Սէվրը օգաղը, Ն. 125

1896 հոկտեմբեր 19 Թարիխլի պու մէգթուպը ալտպ իտէն եէզատը՝ Թալէպ օլունան չիչէյի տէրհալ կէօնտէրմի, օլմազլա, պիր գաչ հաֆթա սօնրա Մատամ Տէնուա՝ Թէքբար աթիտէքի մէգթուպը եազմըշ տըր։

21 Նոյեմ. 1896

«Միսիս Կիւյօ,

«Օղլում կէօնտէրմիշ օլտուղընըզ պիր չիչէ գաթթանը իչտիկինտէ, պրէզգաֆբա վէ պալկամ տիշարը վէբմէմիշ վէ հէման հիչ էօքսիւրմէմիշ վէ գուգվէթի տէ եէրինէ կէմիշ տիր։ Մէրգում՝ պիրազ վագթ տահա սիզին նատիտէ իլանընըզը ալմայա տէվամ իթտիկինտէն, քեմմիլէն քէսպը սրհհէթ վէ ափիյէթ էյլեմիշ տիր։

«Թէչէքքիւրաթը մախսուսէսմիզի ազգ իլե թէքմիլ էօմրիմտէ սիզէ մինէնէրտար օլաճաղըմը պէյան իտէրիմ. գիրա կէչիմինի թէէմին իթմէք իչիւն սրհհէթը պէտէնէ լիւզումը օլան օղլումդն ահվալը սրհհիյէսինտէն գօրգմայա պաշլամըշ իտիմ։

«Ի՞նչու մէգթուպըմը նէչը իթմէնիզէ կէօնյիմին բիղասբյալ միսատատէ իտէր վէ պրօնչիթ վէ եախօտ կէօյիս խասթալլ գաբրընա միպիթէլա պուլբանալարա սիզին իլանընըզը մուսիրրէն թավսիյէ էյլէրիմ։» (Իմզա)

Մարի Տէնոա

Պիր գահվէ գաչըզը Կիւյօ գաթթանը պիր պարագ սու իչինէ գարըշտարըլարագ հեր թասատա իչիլտքտէ, էն մուանիտ նէվազլլ վէ էն էսկիմիշ պրօնչիթ տէֆ օլուպ կիտէր։ Հաթթա գրօնչիթ տէֆ օլուպ կիտէր։ Հաթթա վերէմ օլտուղը էյիճէ անլաշըլան խասթալըգ տախի չօգ տէֆա պու սուրէթլէ տէֆ ու թէտավի օլունապիլիր. գիրա գաթթան՝ ագճիյէր գապարճգլարընըն չիւրիւմէսինէ սեպեպ օլան միգրօպալրը թէլեֆի իտէրնէ մէգքիւբ չիւրիւմէնրն էօնէնիս պալը։ Պու տէտիկիմիզ հէմ սահիհ վէ հէմ տէ գօյայ պիր չէյ տիր։

Ատի պիր նէղէ պագըլմայըզ իհմալ իտիլթքտէ, պրօնչիթ տէֆ օլօնէպիլիր. պինանանէյհ, իսաթալըրն իպթիտի գուհնրինտէ քէօքտէն տէֆ ու իգալէսի ի՞չիւն գաթթան իսթիմալի թավսիյէ օլուրը։

Էյիլէչմէսի իհմատից կէօրիհէնէն պու կիպի խասթալըգլար՝ 30 սէնէտէն պէրու կիւյօ գաթթանը վասրթարյա էյիլէշիկինի կէօրմէքքէ, պազը էրպազը միսապէզ՝ խասթալը պատաթարագ սարլ կիւյօ գաթթանընը եէրինէ քէ-տի եարտրգլարը սախթէ գաթթանը սաթմագտա վէ պէօղէնէ խասթայա ֆէնալրդը մուճիպ օլմագտա սըրլար։ Ֆիլվագը պազը ֆապրիգաթթօրլար աշազը ճինս գաթթան գուլպանրյօրլար. պունլար պազէն ուճուզ օլուբ, լաքին խասթայը էյի իթմէզ։

Պինանէնալէյհ, պրօնչիթէ տէ, վէ էսկիմիշ նէվազիլ, վէ հաթթա տրգնէֆկա մի վէ վէրէմ խասթալըգլարընտան էյիլէշմէք ի՞չիւն եազատանէյէրտէն սրսլ կիւյօ գաթթանընը (Goudron Guyot) թալէպ իթմէլի, վէ պիր կէօնա եան. ըրշրեգ վուգու պուլմամագ իչիւն հէր չիչէնին իւգէրինտէ պասմա վէ իրի եազլար կիւյօնըն իսմի վէ ֆա. եէչէ վէ էբմՀԸԸ ԵՆԸ ԲԵՆ ԵՆԸ ԵՆԸ ԵՆ ԵՎ ԵՆՈՒՄՍՈՒՆ ԻՄՍԸ ԳՈՒԼ ՊԵՆ ՊՈՒԼԸՆՄԱՆ ՊԸ։ Բէգա մէգքիւբ էթիքէթին իւգէրինտէ պասմա վէ իրի եազլար իլե կիւյօնըն իսմի վէ ֆա. եէչէ վէ էբմՀԸԸ ԵՆԸ ԲԵՆ ԵՆԸ ԵՆԸ ԵՆ ԵՎ ԵՆՈՒՄՍՈՒՆ ԻՄՍԸ ԳՈՒԼ ՊԵՆ ՊՈՒԼԸՆՄԱՆ ՊԸ։ Բէգա մէգքիւբ էթիքէթին իւգէրինտէ ֆապրիգաթթօրը սրսլ